

Romano „Stiklo skambesys“ autorė

KAREN WHITE

*Mes ne visada galime
pasirinkti vietą, kurią mūsų širdis
pavadins namais.*

PAKRANTĖS MEDŽIAI

TYTO ALBA

K A R E N W H I T E

PAKRANTĖS
MEDŽIAI

R O M A N A S

Iš anglų kalbos vertė
Rasa Stamkauskienė

VILNIUS 2018

Karen WHITE
THE BEACH TREES
New American Library,
New York, 2011

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Copyright © Harley House Books, LLC, 2011

Conversation Guide copyright © Penguin Group (USA), Inc., 2011

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Berkley, an imprint of Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

© Rasa Stamkauskienė, vertimas į lietuvių kalbą, 2018

© „Tyto alba“, 2018

ISBN 978-609-466-348-2

*Mačiau, kaip Laiko atšiaurus ranka
Paverčia dulkėm galingiausių mūrą,
Kaip sutrupa senovės prabanga
Ir ilgaamžė geležis sugūra;
Mačiau, kaip jūra potvyniu plačiu
Į sausumą sau godžiai kelią skina,
O žemė jai atsako tuo pačiu
Ir braunasi tolyn į vandenyną.
Mačiau, kaip laimė kinta nuolatos,
Kaip viską niokoja Mirtis besotė.
Nejaugi ji nepagailės ir tos,
Kurią taip myliu? Liūdna pagalvoti...
Kol meilės lobis toks yra trapus,
Tol galo mano sielvartui nebus!**

* Viljamas Šekspyras, *Dramos, sonetai*, 64 sonetas, Vilnius: Vaga, 1986, iš anglų k. vertė Aleksys Churginas.

I skyrius

*Liauna nendrelė, lenkiama vėjo,
vėl pasistiebė aukštyn vos
pasibaigus audrai.*

EZOPAS

Džulija

2010 M. RUGSĖJIS

Mirtis ir netektis visada veikia kankinamai. Prisiminimai – lygiai taip pat. Kaip niekad neatslūgsta Misisipės spaudimas greta suręstam pylimui, taip ir jie sukasi aplink, tokie apsimestina lipšnūs, ir nutaikę tinkamą akimirką čiumpa tavo širdį ir nusitempia žemyn. Na, bent jau taip man pasakodavo Monika. Tai Monikos prisiminimuose buvo gyva didingoji drumsta upė, supanti Pusmėnulio miestą*, žvilgantys jos srovės vandens ir priešais stūksantis akinamai baltas namas.

* *Crescent City* – taip vadinamas Naujasis Orleansas, nes savo forma primena pusmėnulį (čia ir toliau – *vert. past.*).

Aš pati kilusi iš Masačusetso, kur mano šeima įleido šaknis praėjus šimtmečiui po naujakurių atėjimo, ir mano bekompromisis Naujosios Anglijos išsiauklėjimas niekaip nederėjo prie Monikos. Aš žavėjausi Monika, tuo jos keistu kai kuriuos žodžius sutrumpinančiu, o kitus iškraipančiu akcentu, ir tai buvo ne Pietų ar Šiaurės, o greičiau keistai iš šių abiejų susipynusi tarmė. Jos pasakojamos vaikystės istorijos, pabarstytos šio jos akcento prieskoniais ir pamirkytos jo padaže, beveik užliūliuodavo mane ir aš nė neprisimindavau, kad šios vietos tokios gyvybingos buvo tik jos prisiminimuose: Monika ryžtingai kartą ir visiems laikams atsuko joms nugarą ir niekada nebegrižo. Monika, kaip ir aš, buvo našlaitė, kuria tapo savo noru, abi mes dirbome Niujorke ir iš visų jėgų stengėmės apsimesti, kad čia ir yra mūsų tikrieji namai.

Palinkusi į priekį miniveno vairuotojo sėdynėje per užpakalinio vaizdo veidrodėlį pažvelgiau į Bo, mamos nebeturintį Monikos berniuką, ir baimė bei nerimas vėl mane prisivijo. Per pastaruosius du mėnesius aš iš darboholikės, prestižinio aukciono darbuotojos, be kasmėnesinės nuomos ir komunalinių paslaugų neturinčios daugiau jokių įsipareigojimų, tapau bankrutavusia bedarbe penkiamečio globėja, seno kledaro vairuotoja ir pakrantėje stovinčio namo keistu vardu – „Upės daina“, esančio Biloksyje, Misisipės valstijoje, savininke. Kone visą savo gyvenimą kolekcionavusi įvairius daiktus, šįkart aš buvau bejėgė pateikti kokį nors savo naujausių įgijinių paaiškinimą.

Bo suvirpėjo ir aš pagavau save tikintis, kad jis pamiegos dar bent valandą. Nors ir sustojome pernaktoti Montgomeryje, Alabamoje, vis dėlto valandų valandos nesibaigiančio Disnėjaus grojaraščio mano ir taip įtemptus nervus veikė kaip druska ant žaizdos. Jau beveik dvidešimt valandų mudu keliaujame į pietus

su furgonu, pagamintu dar Reigano valdymo laikais, per tokius miestelius ir tokį kraštovaizdį, kad mane apninka mintys, jog tikrai kažkurioje vietoje nusukau ne ten ir patekau į užsienio valstybę. Tačiau mintyse vis iš naujo atgamindama Monikos pasakojimus apie jos vaikystę pietuose, supratau, kad greičiausiai taip ir yra.

– Mamyte?

Žvilgtelėjau užpakalinio vaizdo veidrodėlyje į žalsvai mėlynas akis, tokias panašias į jo motinos, glūdinčias po nepaprastai ilgomis tamsiomis blakstienomis. Monika sakydavo, kad tokios blakstienos užauga nuo *Tabasco* padažo, kuri Luizianos motinos pila į kūdikių buteliukus – kad šie priprastų prie aštraus maisto. Šyptelėjau nuo šios minties, o Bo įbedė akis į mane, jose nebyliai švietė neatsakytas klausimas.

– Ne, saldainiuk. Tavo mamos čia nėra. Prisimeni, ką šnekėjome? Ji danguje, pavirtusi angelu stebi tave ir nori, kad dabar tavimi rūpinčiausi aš.

Iš jo išraiškos supratau, kad prisiminė. Greitai nusukau akis, kad nespėtų suprasti, kokia aš apgavikė. Apie Monikos krikščioniškąjį dangų su angelais išmaniau dar mažiau nei apie mažų vaikų auginimą. Visa ši dabartinė mano padėtis labai priminė apsimestinius darbinis mokymus, ruošiančius pareigybei, apie kurią aš nė iš tolo nesvajojau.

Bo įsikišo kairės plaštakos nykštį į burną – naujas įprotis, įgytas po jo motinos mirties. Kitoje rankoje laikė raudoną megzlą Monikos kepurę ir priglaudęs ją prie skruosto ėmė švelniai gremžti mezginyje skylę. Tas raudonas daiktas tapo nuolatinio Bo palydovu, drauge su daugybe *Matchbox* mašinėlių ir lego kaladėlių, kurias jis įsigudrindavo suslapstyti savo kišenėse, kuprinėje ir pagalvės užvalkale. Jam neseniai sukako penke-

ri, tačiau mamai mirus ėmė elgtis tarsi trejų metų pyplys ir aš nė nenumaniau, kaip į tai reaguoti. Leidau jam pasilikti mamos kepurę – kitos išeities nemačiau.

– Džulija?

Mūsų akys vėl susitiko užpakalinio vaizdo veidrodėlyje.

– Noriu siusiuko.

Žvilgtelėjau į nešiojamąjį GPS, pirktą iš *eBay*. Važiuojome pro vietovę, pavadinimu D'Ibervilis, Misisipėje, iki kelionės tikslo telikęs pusvalandis kelio. Mintyse jau regėjau vasarnamį, apie kurį taip vaizdingai pasakodavo Monika: plati veranda, su-pamosios kėdės, kolonos, kurias visuomet vaizdavausi kaip iš-skėstas rankas laukiant apkabinimo. Stipriau spustelėjau greičio pedalą.

– Ar gali dar truputėlį pakentėti, Bo? Mes beveik atvažiuojome.

Jis linktelėjo suraukęs antakius ir toliau iš visos širdies gremžė skylę savo mamos kepurėje.

Vėl sutelkusi dėmesį į kelią, pastebėjau, kad jame daugėja Biloksio kazino švieslenčių: *Beau Rivage*, „Kaprio sala“, „Lobių įlanka“. Monika apie kazino nepasakojo, tad patyliukais svarsčiau, ar jie buvo pastatyti jau Monikai išvykus, ar ir jie, ir jų pavadinimai buvo tiesiog svetimkūniai Meksikos įlankoje.

Išsukau iš 10-ojo regioninio kelio Biloksio link ir dabar važiuoju 110-uoju, o GPS ekranėlyje mūsų minivenas atsidūrė ant siauros kelio juostos, iš abiejų pusių įrėmintos vandens, link pusiasalio tarp įlankos ir Misisipės sąsiaurio. Mušė karštis, nors buvo įjungtas oro kondicionierius, ir širdis ėmė daužytis smarkiau: staiga aš suvokiau, į kokį sudėtingą reikalą veliuosi. Kelionė į nežinia kur kartu su penkiamečiu vaiku jau nebeatrodė manęs laukiantis saugus prieglobstis – šis vaizdinys man pir-

miausia atėjo į galvą sėdint teisininko biure Leksingtono aveniu, kur jis man perdavė namo raktų ryšulį ir moters neįprastu vardu – Réja Von Viljams – adresą. Iš tūkstančio dviejų šimtų mylių perspektyvos visa tai atrodė kur kas labiau viliojamai, nei iš tiesų jaučiau šią nuovargio persmelktą akimirką. Mirtis ir netektis visada neduoda ramybės. Atsidusau, galiausiai supratusi, ką iš tiesų šiais žodžiais norėjo pasakyti Monika.

Rugsėjo saulės spinduliai strykčiojo ir šoko virš vandens, o po automobilio padangomis monotoniškai užiantis kelias mano širdies neveikė raminausiai, kaip galėtum tikėtis. Nenatūraliai optimistiškas navigacijos balsas, kuriam Bo davė Gertės vardą, nurodė man pasirinkti Paplūdimio bulvaro išvažiavimą, vedantį lygiagrečiai su Misisipės sąsiauriu.

Rytiniame kraštovaizdyje vyravo dangoraižiai ir kazino. Pasukusi į vakarus važiauvau pro viešbučius ir restoranus su tuščiomis automobilių aikštelėmis – dėl to kaltas metų laikas, pamaniau. Plati smėlio juosta driekėsi palei sąsiaurį man iš kairės, o mes toliau važiavome vakarų kryptimi. Pakelėje į dešinę nuo mūsų rikiavosi tušti sklypai su žemaūgiais skurdžiais medžiais, į niekur nevedančiais laipteliais, prilipdytais prie namų naujais stogais, ir ryškiaspalvių gėlių gyvatvorėmis. Akį režiančios spalvos atrodė jžūliai apskurusių, krūmokšniais nusėtų kiemų ir fanera apkaltų langų fone. Greitkelio juostų viduryje stovėjo aukštas baltas švyturys, vos vos pasviręs žemyno pusėn.

Atmintyje iškilo nuotrauka, kurioje Monika, jos brolis ir krūva jų pusbrolių bei pusseserių it kokia piramidė stovėjo priešais namą. Nuotrauka, kuri galėtų būti paimta iš bet kurios šeimos albumo – bet kurios, išskyrus mano pačios.

Vis labiau nervindamasi stebėjau navigacijos vėliavėlę, rodančią, kad artėjame prie tikslo dešinėje, o entuziastingas Ger-

tės balsas patvirtino mano mintis. Įjungusi posūkio svirtelę, išsukau iš kelio ir sustojau. Atvykome.

Stebeilijausi pro priekinį stiklą, bandydama suvokti prieš akis atsivėrusį vaizdą ir stengdamasi suprasti, ar plikos karkaso lentos yra naujutėlės, ką tik suręstos sienos, ar išskobti namo viduriai. Namu, kadaise stovėjusio čia, su kolonomis tarsi glėbiui išskėstomis rankomis.

Nenuleisdama akių piniginiėje sugraibiau popieriaus skiautėlę su užrašytu adresu ir darskart pasitikrinau, ar į navigaciją suvedžiau teisingai: Paplūdimio bulvaras, 1100.

Stengdamasi nuslopinti kylančią panikos bangą, atsisukau į Bo ir išspaudžiau dirbtinę šypsena.

– Man reikia kai ką patikrinti. Ar gali minutėlę pasaugoti mašiną?

Prieš linktelėdamas jis vos akimirka pamastė. Paskui ištraukęs nykštį iš burnos tarė:

– Vis dar noriu siusioti.

Paplekšnojau džinsais aptemptą jo koją.

– Žinau. Aš neužtruksiu, gerai?

Virste išvirtau iš furgono ir pastačiusi koją ant susmulkintų kriauklelių tako kiek per smarkiai paskui save užtrenkiau duris. Tada mano uoslę pasiekė vandens kvapas: druskos ir dar kažko, ko iki galo negalėjau įvardyti. kažko, kas skaudžiai priminė mano pačios nevilgtį.

Padrąsinamai nusišypsojau Bo ir patraukiau atgal prie įvažiavimo, akimis ieškodama pašto dėžutės, išpaišyto namo numerio – bet ko, kas patvirtintų, jog tai ne ta vieta, kurioje turėjau atsistoti. Negaliu meluoti – ši mintis man buvo atėjusi į galvą kokį šimtą kartų nuo tos akimirkos, kai prieš dieną sėdau prie vairo Niujorke.

Šalia pamačiau tuščią sklypą su cementiniais laiptais, pasi-
baigiančiais tiesiog ore, ir ženklų „Parduodama“, siūbuojančiu
tuščiaame smėlėtame kieme. Už jo stovėjo kuklus geltonas daily-
lentėmis apkaltas namelis su vešninčia veja ir neseniai nušluotu
įėjimu. Bet svarbiausia, kad greta jo pačiame keliuko gale buvo
pašto dėžutė. Paspartinau žingsnį ir priėjusi arčiau prisimer-
kiau, bandydama įžvelgti namo numerį: 1105.

Delnu prisidengusi nuo saulės akis, ėmiau skaičiuoti skly-
pus, norėdama įsitikinti, kad sustojau tikrai prie 1100 numerio.
Atkreipiau dėmesį į statmenai Paplūdimio bulvarą kertančią
gatvę ir pastebėjau daugybę ženklų „Parduodama“, įbestų tuš-
čiuose žemės stačiakampiuose greta pusamžių namų, varganų
medžių ir naujų verandų. Tuščiaame kampiniame sklype stūk-
sojo plytų krūvos, kyšančios iš smėlėto dirvožemio tarsi kapo
žymekliai, metantys šešėlį ant žemės.

Atsisukusi į tą pusę, kur palikau furgoną, pastebėjau senąjį
ąžuolą, ilgąamžį medį iš Monikos pasakojimų ir paveikslų. Ant
jo storų šakų kadaise kabėjo iš padangų sumeistrautos sūpynės,
kurias nuo kaitrios Misisipės saulės patikimai saugojo lapijos
šešėlis. Medis tebeaugo, bet jo šakos buvo nugenėtos ir nunyku-
sios, tik kur ne kur su lapais, ir atrodė tarsi plinkantis viršugal-
vis žmogaus, net nebesivarginančio visiškai nusiskusti plaukų.

Parkėblinau į mašiną slegiama baisios realybės ir tramdomo
gedulo bei laiko, kurį praleidau ieškodama viso to, kas prarasta,
naštos. Ji mane akino, vargiai įžvelgiau durelių rankeną ir įsten-
giau jas atidaryti tik iš trečio karto. Sudribau vairuotojo sėdy-
nėje ir įsitvėriau vairo, norėdama pajusti bet kokį tvirtą paviršių
savo rankose, svajodama – ir tikėdamasi, – kad aš tikriausiai
nualpau ir netrukus atsigausiu kokioje nors kitoje vietoje, tik ne
čia, kur esu.

– Džulija? – iš užpakalinės sėdynės pasigirdo plonas balselis. – Man jau nebereikia į tualetą.

Ir tada aš užuodžiau tą šleikščiai aitrų šlapimo kvapą, pasklidusį mašinoje. Kurį laiką priblokšta sėdėjau netardama nė žodžio, o paskui ėmiau kvatoti, nes tai buvo vienintelis dalykas, kuris atėjo man į galvą.

II skyrius

*Susidūrimas: atogrąžų ciklonas
atsimuša į pakrantę.*

NACIONALINIS URAGANŲ CENTRAS

Kol atsiprašinėdama, kad nenuvedžiau jo į tualetą iškart, kai tik paprašė, nuvaliau sėdynę ir patį Bo (išnaudojau beveik visą pakelį drėgnų servetėlių rankoms) ir apmoviau jį švariomis kelnėmis, turėjau užtektinai laiko nusiraminti ir pradėti mąstyti. Padavusi mažiui pakelį sulčių ir *Goldfish* krekerių, pasirausiau piniginėje ir išsitraukiau lapelį su Rėjos Von vardu ir adresu. Pasigailėjau, kad neužrašytas telefono numeris – manasis Naujosios Anglijos išsiauklėjimas neleido nieko nepranešus išdygti ant nepažįstamosios durų slenksčio vedinai mažu berniūkščiu.

Vesdama adresą į GPS dar sykį pagalvojau, kaip iš tikrųjų toli nuo namų atsidūriau. Ir kaip mano pastarojo meto sprendimai, kurių anksčiau net artyn nebūčiau prisileidusi, virto realybe tik dėl to, jog plano B tiesiog nebuvo.

Išvairavau furgoną atgal į kelią ir pasukau į rytus, kaip rodė navigacija ir smagus Gertės balsas, nuo kurio man norėjosi griežti dantimis. Šičia stovėjo daug naujų pastatų, dauguma jų priminė kvartalus prabangių apartamentų, suporuotų su milijoniškais kazino. Tyliai sau mažčiau, kas nutiko visiems tiems namams, stūksojusiems greta vandens dar prieš legalizuojant azartinius lošimus. Ir prieš uraganą.

Pasukau kairėn į Belmano gatvę ir vėl patekau į gyvenamąjį kvartalą su daugybe namų ir tuščių sklypų abipus kelio. Vadovaujama Gertės, atsidūriau priešais mažytį, bet dailų rožinį namelį, kurio vienintelės, pagrindinės, durys buvo nudažytos ryškiai geltonai ir pridengtos stogeliu, prilaikomu kaltinės geležies stulpų. Duris puošė žalių, auksinių ir violetinių gėlių girlianda, suteikianti namui prakilnaus didingumo. Daugybė ryškiaspalvių žiedų, kurių pavadinimų nė nežinojau, sviro iš dekoratyvinių vazonų lauke ir ant palangių. Tai mane nuteikė raminaimai – žmogus, kuris taip nuostabiai komponuoja gėles, neturėtų supykti ant nepažįstamosios, ieškančios pagalbos.

Padėjau Bo išsiropšti iš automobilinės kėdutės ir nuvaliau oranžinius krekerių trupinius nuo jo veiduko ir marškinėlių, tada suglosčiau plaukus. Paseilėjau nykštį, kaip matydavau darrant Moniką tūkstančius kartų, ir nuvaliau juo žalią stebuklingojo žymiklio dėmę nuo smakro. Man pakako proto neprašyti jo, kad paliktų raudonąją kepurę mašinoje, tik ištiesiau jam ranką ir nusivedžiau prie namo.

Ilgai stovėjau ant slenksčio gerdama į save šiltą rugsėjo orą, persmelktą sūraus vandens ir drėgmę mėgstančių augalų kvapo. Neradusi skambučio, trumpai pastuksenu į geltonąsias duris ir laukiau atsakymo. Už nugaros išgirdau garsiai miaukiant ir atsisukusi išvydau riebią juodą katę, įsitaisiusią

viename iš gėlių vazonų ir įbedusią į mus savo veriančias žalias akis.

– Mažas kačiukas, – pratarė Bo neištraukdamas iš burnos nykščio.

Katė tylomis nužvelgė Bo, stryktelėjo iš vazono, kiek sudvejėjusi pasitrynė apie jo kojas ir nukiceno už namo.

– Neleiskite, kad juoda katė perbėgtų jums kelią.

Mudu su Bo atsisukome į spigų balsą labai taisyklinga tartimi ir pamatėme tarpduryje stovinčią seną moterį pelenų spalvos oda. Sprendžiant iš jos gunktelėjusios nugaros ir tarsi šakaliukai plonų kojų ir rankų, labiau primenančių sausgysles nei raumenis, jai buvo mažiausiai devyniasdešimt.

Nė pati nežinau, ką tikėjauisi pamatyti, bet tikrai ne juodaodę senolę, kuri, priešingai, rodėsi, visiškai nenustebo išvydusi mane.

Apkabinau liaunus Bo pečius lyg norėdama jį apsaugoti.

– Atleiskite, kad trukdau. Ieškau Rėjos Von Viljams.

Atrodė, kad senoji manęs negirdi. Ji taip įdėmiai žvelgė į Bo, kad mažylis prisiglaudė veidu prie mano kojos ir kepure užsidengė skruostą.

Moteris žvelgė griežtai, tačiau jai prabilus balsas buvo švelnus.

– Šitas berniukas yra Gidris.

Ji palietė Bo petį ir šis krūptelėjo.

Pasilenkiau ir paėmiau jį ant rankų, nepaisydama, kad mažasis jau gerokai per didelis ir per sunkus būti nešiojamas.

– Ar jūs Rėja Von?

Moteris žvelgė tiesiai į mane, o jos akys priminė vaiskiai žalius stiklo rutuliukus.

– Taip, tai aš, – ji pasilenkė ir prisimerkė. – Ar jūs – Džulija Holt?

Rodėsi, akmuo nuo pečių nusirito, kaip man palengvėjo:

pagaliau aš nebe viena šioje apleistoje vietoje, pilnoje vienodai padalytų žemės sklypų ir nekilnojamojo turto pardavėjų skelbimų. Pagaliau sutikau nors vieną mane pažįstantį žmogų. Man net neatėjo į galvą pasidomėti ar susirūpinti, iš kur senoji moteris žino mano vardą.

– Taip. Taip, aš Džulija. O čia – Monikos sūnus Bo.

Moteris nusišypsojo, parodydama savo protezus.

– Šį tą tau turiu.

Netarusi nė žodžio ji apsisuko ir dingo namelio gilumoje, palikdama duris praviras. Neturėdama jokio kito pasirinkimo, stipriau priglaudžiau Bo ir nusekiau paskui Rėją Von į vidų.

Uždariau iš paskos duris ir mes įėjome į mažą svetainę, kur įjungtas televizorius rodė muilo operą. Ant sienos greta plataus lango kabėjo išrikiuota papjė mašė kaukių kolekcija. Eidama iš paskos senajai moteriai minutę stabtelėjau, nes apėmė jausmas, kad čia kažin ko trūksta, bet negalėjau suprasti, ko.

Šalia svetainės buvo virtuvė su palubėje kabančia žvilgančių puodų ir keptuvių virtine pramaišiu su džiovintų žolelių, prieskonių ir gėlių ryšulėliais. Ant viryklės kažkas kunkuliavo, kvapas man priminė sekmadienines popietes Monikos virtuvėje. Mano pilvas sugurgė, primindamas, kad nieko burnoje neturėjau nuo pat ryto, o Bo jau irgi reikėtų užvalgyti ko nors rimčiau nei sausainių su sultimis.

Ant tvirtos medinės kėdės Rėja Von jau krovė vieną ant kitos telefono knygas. Jos judesiai buvo greiti ir tikslūs, nė kiek neprimenantys, kiek jai metų.

– Sodinkit Monikos berniuką čionai, pavalgydinsiu ryžiais su raudonomis pupelėmis.

Įsodinau Bo į kėdę patikinusi, kad niekur nuo jo neatsitrauksiu, ir prisėdau šalia. Jaučiausi siurrealistiškai, bet atsirė-

miau į kėdės atlošą ir atsipalaidavau, leisdama įvykiams tekėti savo vaga. Troškau nors akimirką nusimesti pečius slegiančią atsakomybės ir nežinios našta ir leisti, kad manimi kas nors pasirūpintų.

Rėja Von stovėjo prie viryklės ir dideliu samčiu pylė raudonąsias pupeles ant dviejose lėkštėse sukrautų ryžių. Jai padėjus lėkštes priešais mudu su Bo, pamačiau, kad plastikinę berniuko lėkštę puošia nublukę Peliukas Mikis su Ančiuuku Donaldu, ir supratau, ko pasigedau eidama per svetainę: šeimos nuotraukų. Žvelgiau į lėkštę negalėdama atitraukti akių nuo animacinių filmukų veikėjų, taip keistai atrodančių šioje neįmantrioje senos moters, neturinčios šeimos nuotraukų, virtuvėje.

Rėja Von iš šalia durų stovinčio vandens aparato pripylė dvi plastikines stiklines vandens ir pastatė jas prie lėkščių.

– Prieš valgydami papūskit, gerai? Tuoju grįšiu.

Nebeapsikęsdama trankius maršus grojančio pilvo, greitai pasilenkiau ir maišydama Bo troškinį papūčiau, stengdamasi per giliai neįtraukti stipraus jo aromato, kad dar labiau nepaštrintų alkio jausmo. Paragavusi iš Bo lėkštės, ar jau galima valgyti, ėmiausi savosios ir rijau kąsnį po kąsnio taip, kad nusideginau liežuvį, ir šį man teko šaldyti gurkšniu vandens. Bet nekreipiau dėmesio. Į nieką nebekreipiau dėmesio.

Kai Rėja Von grįžo, abiejų mūsų lėkštės jau buvo pustuštės. Atrėmusi į rudą popierių suvyniotą maždaug po lėkšte dedamo stalo padėkliuko dydžio paketą į žemą spintelę, ji paėmė mūsų lėkštes ir įkrovė po antrą porciją.

Tada Rėja Von atsisėdo ir sukryžiavo rankas.

– Kodėl esi čia su jos berniuku, bet be pačios panelės Monikos?

Paskutinis raudonųjų pupelių ir ryžių kąsnis užstrigo kaž-

kur galugerkyje. Paėmiau stiklinę ir lėtai gurkštelėjau, stengdamasi laimėti daugiau laiko tinkamam atsakymui suformuluoti. Visiškai nepagalvoju, kad man teks vėl iš naujo pasakoti visą istoriją. Žvilgtelėjau į Bo, kuris pasisotinęs jau grimzdo į miegus savo kėdėje, pirštukais nesiliaudamas pašyti skylės raudonojoje kepurėje.

Giliai įkvėpiau leisdama orui užpildyti visas kerteles, kurias jau seniai buvo okupavę gedulas ir netektis, iškvėpiau ir atsakiau:

– Jau beveik trys mėnesiai kaip Monika mirusi.

Kažkas šmėkštelėjo Rėjos Von akyse, bet ji nenuleido žvilgsnio. Po trumpos pauzės ištarė:

– Spėju, širdis.

– Iš kur žinote? – mano akys išsiplėtė iš nuostabos.

Jos veide neatsispindėjo jokių jausmų, virpėjo tik apatinė lūpa.

– Jai nuo pat gimimo buvo skirta anksti mirti. Žinoma, iš esmės mes visi kada nors mirsime, bet kai kurie pasmerkti nuo pat pradžių.

– Nesuprantu.

– Ji visuomet buvo mažakalbė šia tema. Jie tik sakydavo „įgimta širdies liga“, Monika buvo ne pirma ir ne vienintelė toje šeimoje su šia diagnoze.

Atsilošiau kėdėje, o mano kvėpavimas taip sutankėjo, kad vėl pasijutau lengvai apdujusi.

– Tai ji žinojo, kad jos širdis silpna? Ir nieko nedarė?

– Oi, ar ji pati žinojo, aš negaliu pasakyti, bet aš žinojau. Buvau šalia, kai ji gimė, ir aiškiai supratau, nors net daktarai dar ničnieko nematė. Jos mama taip pat ją tyrė, kad įsitikintų, ir tie gydytojai vis tiek nieko nesugebėjo pamatyti.

Rėja Von atsistojo ir nurinko nešvarius indus nuo stalo į kriauklę.

– Kartais jie diagnozuoja tokius dalykus ir naujagimiams. Bet ne visada – kartais paaiškėja kur kas vėliau, kai širdis jau būna taip pažeista, kad ją reikia pakeisti nauja. Manau, panelė Monika tiesiog laiku negavo savo naujosios širdies.

Mąščiau apie paskutinius Monikos gyvenimo metus, kokia silpna ir pažeidžiama ji buvo, laukdama naujosios širdies. Kaip vieną popietę nuėjo pogulio ir nebepabudo. Bet ji žinojo, žinojo jau seniai, dabar tai supratau. Viską žinojo, tik nesakė man, kol nebegalėjo nuslėpti.

Žvelgdama į apvyniotą popieriumi paketą, staiga susiprotėjau paklausti:

– Iš kur jūs žinote mano vardą?

Rėja kilstelėjo plonytį antakį:

– Panelė Monika atsiuntė man jį kartu su rašteliumi. Perdavė, kad paketas skirtas Džulijai Holt, ir paprašė, kad palaikyčiau jį, kol atvažiuosite jo paimti.

Iš gretimo kambario, kuriame tebeveikė įjungtas televizorius, atsklido garsus juokas.

– Kada jį atsiuntė?

Rėja Von nusigręžė nuo kriauklės ir atsisuko į mane, stengdamasi išlaikyti kretančią galvą aukštai pakeltą, nepaisydama sukumpusių pečių.

– Praėjusį vasarį. Dešimt metų negirdėjau iš tos mergaitės nė žodžio ir staiga atkeliauja tas siuntinys su nurodymu neatplėšti ir laukti, kol kurią nors dieną jo pasiimti atvyks Džulija Holt.

Atstūmiau savo kėdę.

– Galiu pasižiūrėti, kas ten yra?

Nieko neatsakiusi, Rėja Von prisiartino prie kėdės, kurioje

atkruginęs galvą pravira burna miegojo Bo. Ji švelniai nubraukė jam nuo kaktos plaukus.

– Mylėjau jo senelį tarsi savo pačios, kaip ir jo mamą bei jos brolių. Užsispyrę žmonės, bet mylėjau juos. Ypač panelę Moniką, kurios charakteris buvo kietesnis už visų kitų kartu sudėjus. Ji taip tvirtai jautė, kas teisinga, o kas ne, kad bet kuris šventasis turėtų slėptis iš gėdos. Neduodavo antros progos nė vienam, kuris neatitiko jos aukštų moralės standartų, – ji pakėlė mano stiklinę ir pasuko prie vandens aparato. – O ypač – savo mylimiausiems.

Kurį laiką ji stovėjo nosisukusi į mane nugara, tarsi svarstydama, pasakoti daugiau ar ne. Tada atsisuko ir padėjo stiklinę ant stalo, o pati atsisėdo.

Užsimerkia, mėgindama suvaikyti nesuskaičiuojamą spiečių galvoje dūzgiančių minčių.

– Monika pasakodavo man apie savo šeimą. Apie jus. Tai buvo laimingos istorijos, geri prisiminimai. Jie padėdavo man pamiršti... – papurčiau galvą, nenorėdama nukrypti prie senų prisiminimų. – Bet niekuomet man nesakė, kodėl išvyko ir nebegrižo atgal. Ir kodėl nutraukė ryšius su visais kitais šeimos nariais.

Rėja Von neskubėjo atsakyti, ir aš kantriai laukiau vildamasi, kad tuoj išgirsiu kokį nors tinkamą paaiškinimą, kokių galų man reikėjo trenktis į pasaulio kraštą, kuriame nieko nebelikę. Tačiau Rėja Von tarė:

– Ji mėgo tapyti. Pradžioje – tik Gidrių namus, paplūdimį, švyturį. Vėliau ėmėsi ir žmonių – piešė visus, kurie turėjo kantrybės nejudėdami valandų valandas išsėdėti priešais jos molbertą. Neturiu supratimo, kas nutiko visiems jos paveikslams.

Nurijau gumulą gerklės gilumoje, prisimindama visus pei-

zažus ir portretus, kuriuos Monika tapydavo iš atminties, kaip savo pasakojimų iliustracijas.

– Manau, ji buvo ant išgarsėjimo ribos. Jau buvo suplanuota didelė jos darbų paroda vienoje pagrindinių Niujorko galerijų, bet ji susirgo. Teko parodą atšaukti.

Dar sykį gurkštelėjau vandens, nes širdgėlos gumulas tebestovėjo užstrigęs gerklėje.

– Mudvi abi mėgome meną. Būtent per jį ir susipažinome – Amerikos ankstyvųjų XX a. portretistų parodoje. Joje buvo eksponuojami ir mano prosenelio Abės Holto darbai. Jis buvo vienas mėgstamiausių Monikos dailininkų, – nusišypsojau, prisiminusi mūsų pažintį. – Aš dalyvavau bjauriame aklame pasimatyme, o iš nežinia kur išdygusi Monika ant to vyro išliejo visą savo gėrimo taurę, – iš mano gilumos prasiveržė duslus juokas. – Ji man taip priminė mano mažąją sesutę, tokią smulkutę, kad drabužiai tiesiog kabėdavo ant jos kaip ant pakabo. Tą akimirką aš nelyginant įsivaikinau ją, tokia pažeidžiama ir reikalinga globos ji man pasirodė.

– O berniukas? Kur jo tėvas?

Patylėjau.

– Monika nežinojo. Tie santykiai buvo... trumpalaikiai. Jis nebuvo jos gyvenimo dalis, – tvirtai sugniaužiau rankas ir pažvelgiau tiesiai Rėjai Von į akis. – Kodėl ji išvyko? Ji sugebėjo mane įtikinti sukarti visą šį ilgą kelią čionai vien savo pasakojimais apie šią vietą. Apie savo šeimą. Bet niekada nepasakojo, kodėl juos paliko.

Rėjos Von žvilgsnis vėl apsiblausė ir ji nusuko akis į šoną.

– Šito aš tau negaliu pasakyti, nes nežinau.

Žvelgiau į senolę dvejodama, ar ji tikrai sako teisybę. Galiausiai linktelėjau, supratusi, kad vis tiek neišpešiu kitokio at-

sakymo. Akyse jutau tvenkiantis ašaras, kai skaudžiai suvokiau, jog nukeliavau šitiek kilometrų, bet nė per žingsnį nepriartėjau prie savo tikslo.

– Monika man paliko savo namą čia, Biloksyje, kartu su Bo globa. Nelabai suprantu, kodėl – ji juk turi šeimą. O namas... – nutilau, nenorėdama net mintyse grįžti į tą vietą. – Spėju, kad uraganas *Katri*...

Rėja Von papurtė galvą ir pridėjusi prie lūpų pirštą nutildė mane.

– Mes niekad netariame to vardo čia garsiai. Niekada.

Linktelėjau. Net praėjus penkeriems metams kiekviename žingsnyje buvo apstu uragano pėdsakų.

– Maniau, įsikursiu čia kartu su Bo, susirasiu darbą ir mudu gyvensime sau ilgai ir laimingai.

Užsidengiau burną ranka. Pastarųjų mėnesių išgyvenimai visa jėga užgulė mano galvą ir širdį, o vienatvė staiga tapo nebepakeliama. Monika kas savaitę eidavo išpažinties ir pirmąsyk gyvenime aš aiškiai supratau, kodėl.

Pažvelgiau į Rėją Von, tą Rėją iš Monikos prisiminimų, moterį, kuri mokėjo išklaudyti neteisdamą, ir nebepajėgiau suvaldyti noro išsikalbėti, išsilaisvinti nuo tos baisios naštos.

– Aš niekada gyvenime nesu pasielgusi spontaniškai ar neapgalvotai, viską kuo kruopščiausiai planuodavau. O dabar privalau rūpintis šiuo berniuku ir atsivežiau jį į pasaulio kraštą, kuriame neturime net kur galvos priglausti. Kaip galėjau pasielgti taip neatsakingai? – ėmiau kramtyti lūpą dabar jau galvodama, kad visai man nereikėjo leisti į tokias kalbas.

Rėja Von pasilenkė artyn, jos balso tembras pažemėjo, o akcentas dar labiau paaštrėjo.

– Tu dar nemirusi, taigi ne viskas prarasta.

Ji atsistojo, paėmė į rudą popierių suvyniotą paketą ir kiek gunktelėjo nuo jo svorio. Intuityviai supratusi, kad Rėja Von atsisakytų bet kokios pagalbos, sėdėjau tylomis ir laukiau.

– Tik neatplėšk jo čia. Panelė Monika nenorėjo, kad pamatytčiau, kas viduje, o aš neketinu erzinti dvasių.

Ji mostelėjo į Bo – šis jau buvo atsimerkęs, bet tuščiomis akimis žvalgėsi po virtuvę tarsi bandydamas suprasti, kaip čia atsidūrė. Vos nepratrūkau juoku pagalvojusi, kad ir pati tikriausiai atrodau lygiai taip pat.

Senoji moteris padėjo paketą priešais mane.

– Ar turi čia giminių?

Papurčiau galvą stengdamasi sugalvoti, kaip keliais žodžiais nusakyti savo šeiminę padėtį ir kodėl norėjau įsivaikinti Moniką – tokią pat pamestą mergaitę kaip ir aš pati.

– Tada vežk šitą berniuką į Naująjį Orleaną pas jo prosenelę Eimę. Ji žinos, ką daryti.

Pirštais vedžiodama per lipniąją juostelę, kuria buvo apvyniotas paketas, atpažinau ant jo subtilią rašyseną.

– Bet juk turėjo būti priežastis, dėl kurios Monika negalėjo papasakoti jiems apie Bo. O kas, jeigu ji nebūtų norėjusi, kad ten nusivežčiau berniuką? Ji atsiuntė mane čia, į Biloksj, o ne į Naująjį Orleaną.

Rėja Von pasilenkė dar arčiau manęs, o jos akys apsiblausė:

– Tai gal ketini kartu su juo nakvoti plyname lauke? Monikos vaikui reikia kur kas daugiau. Pirmiausia nuvežk jį namo, o paskui jau sugalvosi, ką daryti toliau.

Sėdėjau tylomis, klausydamasi prislopintų balsų, sklindančių iš televizoriaus kitame kambaryje, suprasdama, kad kito pasirinkimo neturiu.

– Neturiu jų adreso.

Rėja Von išsitiesė ir nusišypsojo parodydama baltus dantis.

– 1521-oji gatvė. Sodų rajone. Rausvas Viktorijos stiliaus pastatas, apsuptas nuostabaus sodo, jame stovi statula.

Giliai įkvėpiau ir atsistojau.

– Ačiū. Už maistą. Už šitai, – parodžiau į paketą. – Už patarimą. Monika visada apie jus kalbėdavo labai pagarbiai, taigi spėjau, kad negalėtumėte man patarti ne taip.

Rėja Von nebesišypsojo.

– Ji pamiršo mane kaip ir visus kitus. Aš tegalvoju apie šį berniuką. Jis nenusipelnė būti atkirstas nuo savo šeimos.

Mano veidas paniuro.

– Kaip jie reaguos į tai, na, kad... – nežinojau, kaip tinkamai suformuluoti sakinį.

– Kad jis neturi tėvo? Galbūt ši smulkmena kam nors ir pasirodys reikšminga, bet tik ne panelei Eimei. Ji pamils jį tarsi prinčą – jau vien dėl to, kad tai panelės Monikos vaikas.

Iškėliau Bo iš kėdės ir iškart pajutau suskaustant nugarą.

– Džiaugiuosi tai girdėdama.

Rėja Von pasilenkė norėdama paimti paketą, bet aš ją sustabdžiau.

– Prašau, nereikia. Jūs man ir taip daug padėjote. Tuoj nunešiu Bo į automobilį ir grįšiu jo pasiimti.

Senoji moteris lyg ir norėjo paprieštarauti, bet netrukus kilstelėjo galvą ir linktelėjo. Kai grįžau, Rėja Von sėdėjo svetainėje ir žiūrėjo naują muilo operą, ir tai, kad niekur nebuvo nė šešėlio prisiminimų apie šeimą, paprastai įrėminamose nuotraukose, vėl keistai išmušė mane iš vėžių. Praėjau pro ją į virtuvę pasiimti paketo ir pakėlusi jį pajutau tvirtą medį, slepiamą rudo popieriaus. Tarpduryje stabtelėjau.

– Dar kartą ačiū, Rėja Von. Aš jums labai dėkinga už viską.

Rėja Von nepakėlė akių nuo televizoriaus ekrano, kuriame blondinė storu lūpų dažų sluoksniu jau buvo bepravirkstanti.

– Ir dar šis tas, – tariau, vis dar nesulaukdama jokios reakcijos. – Gal kartais turite namo Biloksyje dokumentus? Gal netyčia Monika atsiuntė juos kartu su šiuo siuntiniu? Nes advokatui ji atidavė tik raktus.

– Aš atidaviau tau viską, ką turėjau, – ji kilstelėjo pultelį ir pagarsino televizorių. – Išeidama gerai uždaryk duris.

Suprasdama, jog nieko čia jau nebepridursi, sugraibiau savo nešulius, kad laisva ranka galėčiau atsidaryti duris, ir užtrenkiau jas paskui save. Juodoji katė, mus sutikusi prie įėjimo, tupėjo ant vieno iš vazonų ir tylomis mojo uodega lyg sargybinis, prižiūrintis, kad mes tikrai išsinesdintume. Atsukusi katei nugarą, padėjau paketą furgono gale ir atbula išvairavau iš Rėjos Von kiemo, trokšdama kuo greičiau palikti keistą namą ir dar keistesnę senolę. Mintyse atgaminau kelią, kuriuo čia atvažiuoju nuo vasarnamio, tad grįžau į gatvę, einančią pro jį, nepajėgdama prisiversti važiuoti toliau. Palikusi įjungtą variklį ir kondicionierių, įsliuogiau į užpakalinę sėdynę šalia Bo ir pasidėjau paketą ant kelių.

Atsargiai užkišusi pirštą, atplėšiau lipniąją juostelę ir atlenkiau popieriaus lapą paketo viršuje. Pabandžiau įžvelgti, kas viduje, bet žvilgsnis užkliuvo tik už storo paaukuoto rėmo. Patogiai pasidėjusi jį ant kelių, toliau atsargiai lupau juostelę ir vyniojau popierių, kol pagaliau išpakavau visą. Likau sėdėti įbedusi žvilgsnį į įrėmintos drobės nugarėlę. Paveikslas buvo ne didesnis nei 15 colių pločio ir 18 aukščio, bet jaučiau, tarsi slėgtų mane nežemišku svoriu. Atsargiai laikydama už rėmelių apverčiau jį gerąja puse į save.

Žvelgiau į portretą nė pati gerai nesuvokdama, ką matau,

greičiausiai dėl to, kad tikėjauosi išvysti nutapytą vasarnamį – tokį, koks gyvavo Monikos prisiminimuose, o ne dabartinius griuvėsius. Tačiau nurijusi savo nepasitenkinimą ėmiau tyrinėti nuostabios juodaplaukės mėlynakės moters portretą. Lygia kremine oda ir Monos Lizos šypsena. Paveiksle buvo vaizduojama tik jos viršutinė kūno dalis nuo liemens, tačiau buvo matyti, kad moteris dėvėjo vidurnakčio mėlio spalvos vakarinę suknelę iš žvilgančio audinio. Jos ilgą, elegantišką kaklą puošė nepakartojamas vėrinys, o ausyse spindėjo safyrai ir deimantai. Dar labiau kvapą gniaužė aligatoriaus formos segė, kurios tamsiai žalias paviršius buvo nusagstytas akmenimis – iš pažiūros smaragdais. Gyvio uodega buvo pabrėžtinai pakelta aukštyn, o akys švytėjo ryškiai raudonais brangakmeniais.

Tai buvo pribloškiamai geras portretas, jo autoriui pasisekė atskleisti visą šios nepažįstamosios esybę ir perkelti jos atvaizdą ant drobės taip, kad, rodėsi, mane pusiau šypsodamasi, pusiau pašaipiai perkreipusi lūpas sveikina gyva reali moteris. Tame paveiksle buvo ir dar kažkas man gerai pažįstamo ir artimo, bet kol kas nesupratau, kas. Įtempiau protą ir pamėginau dar sykį, mėgindama apčiuopti galvoje tarsi ant kranto išmestos žuvys besiblaškančias mintis. Ir tada mano žvilgsnis nuslydo prie autoriaus parašo.

– Džulija, noriu gerti.

Balselis atsklido, rodosi, kažkur iš tolybių. Pasidėjau paveikslą ant kelių ir nieko nematančiomis akimis pažvelgiau į greta sėdintį mažą berniuką.

Abė Holtas. Akyse tebešoko ryškiai raudoni puikiai atpažįstami mano prosenelio parašo štrichai. Abė Holtas.

Dar nuo aukciono laikų puikiai žinojau, kad šis paveikslas, žinoma, jei tik jis išties yra originalus Abės Holto darbas, ver-

tas milžiniškų pinigų. Bet kodėl Monika jį laikė? Ji gyveno vos sudurdama galą su galu, neabejoju, kad pasitaikius progai kada nors tikrai būtų jį pardavusi. Pavyzdžiui, kai juodu su Bo buvo išvaryti iš buto už nesumokėtą nuomą. Ir kodėl ji paliko drobę man? Monika žinojo mano šeimos sąsajas su šiuo menininku, todėl tikrai būtų papasakojusi apie šį paveikslą. Arba ne, jeigu turėjo svarią priežastį apie tai neprasitarti.

Supakavau paveikslą dar kruopščiau ir atsargiau nei išvyniodama, dabar jau suvokdama jo piniginę vertę. Kodėl? Galvoje sukosi vienintelis klausimas. Atsargiai padėjau paveikslą po priekine sėdyne ir padaviau Bo sulčių pakelį.

– Noriu namo.

Nubraukiau tamsiai gelsvus plaukus nuo Bo kaktos.

– Žinau, brangusis. Aš irgi. Bet mūsų nuotykis dar nesibaigė, dar truputį pakentėk, gerai?

Nepajėgdama atremti jo nusivylusio žvilgsnio, aš paskubomis išliuogiau į vairuotojo sėdynę ir įsijungiau GPS. Labai atidžiai suvedžiau Rėjos Von duotą adresą namo Naujajame Orleane. Pusantrios valandos kelio. Įjungusi variklį išvažiavau į kelią ir pasukau dar viena nepažįstama kryptimi, už nugaros palikdama praeitį, kuri, kaip jau aiškėjo, visiškai neketino leisti būti pamiršta.

III skyrius

*Gali pilti lietus ar semti vanduo,
niekur nebus geriau už namus.*

2006-ŲJŲ UŽGAVĖNIŲ MŪŽŲ PLATFORMA

Senas policijos detektyvas kartą man pasakė, kad mūsų jėgas Spakerta ne tolumoje stūksantis kalnas, o žiupsnelis smėlio bate. Tąkart maniau, kad supratau, ką jis turėjo galvoje, bet netrukus įsitikinau, kad ne, nieko aš nesupratau. Nes žiupsnelis smėlio gali būti bet kas, kiekvienam savo, o kai kurie niekada taip ir neišsiaiškina, kas tai yra.

Nežinau, ar šiuos žodžius mano atmintyje atgaivino suniokoto vasarnamio vaizdas, ar aiškūs *Katrin*os pėdsakai artėjant prie Naujojo Orleano, ar spindintis *Superdome* arenos stogas, matomas jau nuo greitkelio, tačiau nevalingai ištiesiau ranką prie savo mobiliojo ir surinkau gerai pažįstamą numerį.

– Detektyvas Kobiltas.

Fone girdėjau skambant kitus telefonus ir kažką kalbant, tokius gerai pažįstamus garsus, bet vis tiek kaskart sukelian-

čius paniką. Pirmą kartą išgirdau šį foną būdama dvylikos, kai atėjau į policijos nuovadą pasakyti, kad niekur nerandu savo sesutės.

– Sveiki, detektyve. Čia Džulija Holt.

Trumpa pauzė.

– Sveika, Džulija. Jau kurį laiką nieko iš tavęs negirdėjome.

– Žinau. Bet yra šiokių tokių... pokyčių. Nebegyvenu Niu-jorke, bent jau dabar. Tiesą sakant, keliauju, todėl ir paskambinau. Noriu tik pasakyti, kad jeigu norėsite su manimi susisiekti, neskambinkite laidiniu telefonu, nes jis atjungtas. Turite mano mobiliojo numerį, ar ne?

Girdėjau, kaip jis alsuoja prieš atsakydamas.

– Taip, Džulija. Turime. Pažymėsiu byloje, kad numeris pasikeitė.

– Ačiū, – užmyniau ant stabdžio, nes prieš mane be jokio signalo išdygo surūdijęs rudas sedanas, dar didesnis kledaras nei maniškis. – Norėjau pasiteirauti, ar skaitėte straipsnį, kurį jums siunčiau. Apie mergaitę, pagrobtą Vusteryje. Čia netoli mano gimtųjų vietų, o mergaitė buvo tokio paties amžiaus kaip Čelsė.

– Taip, skaičiau. Tuo metu, kai dingo Čelsė, Vusterio vyrukas sėdėjo kalėjime, taigi turi gana tvirtą alibi.

– Aaa, – linktelėjau telefonui. – Tai gerai, na, aš tiesiog maniau, kad paskambinsite man pranešti.

Detektyvas Kobiltas atrodė pavargęs.

– Klausyk, Džulija, aš juk turiu ir kitų bylų. Tai nereiškia, kad pamiršau Čelsę – tikrai nepamiršau. Tiesiog neturiu laiko skambinti kaskart, kai tik kas nors nepasitvirtina. Žinau, kad detektyvas Džonsonas taip darydavo prieš išeidamas į pensiją, dar prieš mane paskiriant dirbti prie tavo sesės bylos. Tačiau

dabar viskas kitaip. Jie sujungė kelis departamentus ir padvigubino mano darbo krūvį. Bet aš nepamiršau tavęs. Ir Čelsės nepamiršau. Pažadu, kai tik turėsiu kokių nors naujų žinių, susisieksiu.

– Žinau. Atsiprašau. Tiesiog, na, praėjo jau tiek laiko.

– Viskas gerai. Turiu jau eiti.

– Gerai. Ačiū, kad pasišnekėjote su manimi.

– Tai mano darbas. Tiesa, Džulija...

– Taip?

– Siųsk man visą informaciją, kokią tik turėsi. Niekada negali žinoti, gal ką praleidau pro akis, kas galėtų užvesti ant kelio.

Nusišypsojau telefonui.

– Gerai, būtinai. Viso.

Išjungiau telefoną, išsukau iš greitkelio ir sekdamą kelio ženklus pasukau Šv. Karolio aveniu kryptimi. Kurį laiką važiauvau lygia greta su tramvajumi nuleistais langais ir nuobodžiaujančiais keleivių veidais. Vienas turistą išlindo norėdamas ką nors nufotografuoti ir staigiai sulindo atgal saugodamasis, kad neatsitrenktų į kelio žibinto stulpą.

Gyvenamieji namai ir biurų pastatai čia atrodė išsilaikę geriau nei aplinkiniuose rajonuose, kuriuos mačiau greitkeliu artėdama prie miesto, tačiau vis tiek teko apdairiai sukioti vairą, kad išvengtume milžiniškų duobių kelyje. Nuo šių šokčiojimų Bo pradėdavo kikenti, tad aš porąsyk specialiai kryptelėjau automobilį – vien tam, kad išgirsčiau berniuką juokiantis.

Biurų pastatus pakeitė dideli namai, įvažiuome į gyvenamąjį Sodų rajoną. Pirmojoje gatvėje pasukau į kairę ir kirsdama tramvajaus bėgius, einančius per žolę apaugusį kelio vidurį, ir priešingo eismo juostą, vos išvengiau susidūrimo su *Jeep Cherokee* su Niujorko numeriais ir Tuleino universiteto lipduku ant

langų. Nors buvo vėsu, mane išpylė prakaitas. Ketveri metai Niujorke be automobilio atėmė iš manęs rizikingo manevravimo įgūdžius, be kurių neapsieisi vairuodamas didmiestyje.

Šv. Karolio aveniu augo milžiniški ąžuolai, o už jų rikiavosi vartai į išpuoselėtus sodus, kuriuose vešėjo man nepažįstami žydintys medžiai ir krūmai, tarsi spalvingos prijuostės dengiantys gilumoje stovinčias vilas. Sulėtinau greitį, norėdama sugerti šį vaizdą į save, nes iki šiol manąjį Naujojo Orleano paveikslą formavo tik reportažai apie uraganą *Katrina* ir Monikos pasakojimai apie Užgavėnių vakarėlius ir laiką, praleistą Gailestingosios širdies bendruomenėje. Nei vienas, nei kitas nė iš tolo neprilygo šiai prieš mus atsivėrusiai fantazijai. Šis žodis man pasirodė tinkamiausias apibūdinti tam egzotiškam kitų laikų pasauliui, kuris dabar skleidėsi prieš mano akis.

Už manęs pyptelėjo automobilis ir aš atsipeikėjusi supratau, jog stoviu vienos krypties eismo gatvėje. Staigiai roviau į priekį, dairydama si reikiamo namo numerio, o aptikusi laisvą vietą šalikelėje sustojau, nes jau įvažiuome į kvartalą, kurio ieškojome. Nuo suskilinėjusių ir nelygių šaligatvių – senųjų ąžuolų šaknys nesitaikstė su įžūliu žmogaus įsibrovimu ir iš visų jėgų priešinosi plytų ir plokščių slėgiui – namus skyrė rožinių atspalvių vartai su lelijomis viršūnėse.

Kiek nuleidusi lango stiklą, įkvėpiau gryno oro, atsiduodančio drėgme ir gaivia žaluma. Pirmąsyk gyvenime pasigailėjau, kad nemoku piešti arba tapyti, ar kaip nors kitaip įamžinti šios apgriuvusios gatvės ir aptrupėjusių jos šaligatvių, laiko nepaliestų namų su ekscentriškais sodais ir vešincia lapija. Čelsė būtų sugebėjusi. Čelsė žinotų, kaip visa tai perteikti ant drobės ar popieriaus lapo.

Pažvelgusi į kitą gatvės pusę, ant šaligatvio pastebėjau nu-

daužytas melšvas keramines plyteles, žyminčias namo numerį: 1520. Turėjau lengvai atpažinti rožinį Viktorijos stiliaus namą su įstabių sodu iš Rėjos Von nupasakoto paveikslo, bet pernelyg užsižiojau į gretimus būstus. Platūs laiptai vedė į dailią apskritą verandą, apstatytą pintais supamaisiais krėslais, o nuo lubų sviro galybė augalų. Priderinti bokšteliai tarsi skliaustai rėmino namą, suteikdami jam abejotiną pilies įspūdį. Pačiame viduryje buvo plačios medinės dviverės durys pailgais stačiakampiais langais, kurie, rodė, atsargiai stebi vidun besibraunantį sodą.

Išjungiau variklį ir atsigrėžiau į Bo, vėl pučiantį į akį su nykščiu burnoje ir iš motinos kepurės susukta pagalvėle po skruostu. Nusprendžiau leisti jam ramiai pamiegoti dar akimirką kitą, kol įvertinsiu padėtį. Tylomis užvėriau langus, išlipau ir užrakinau automobilį, stengdamasi nepažadinti berniuko. Atidžiai žvalgydamasi perėjau gatvę ir sustojau. Monika niekada man nerodė šio namo paveikslo ir dabar buvau dėkinga jai už tai. Jei būčiau žinojusi, ko tikėtis, nieku gyvu nebūčiau išdrįsusi atvažiuoti prie šio namo ir pasibelsti į jo duris.

Stulbino ne jo prašmatnumas – taip, jis buvo gąsdinamai didingas, bet dirbant aukcionuose man ne sykį teko susidurti su turtingais investuotojais. Stabtelėti ant šaligatvio priešais namą mane privertė ne namo išvaizda, o žinia, kurią ketinau perduoti. Žinia apie dingusios anūkės mirtį ir gyvą bei sveiką proanūkį. Per patį išgrįsto takelio vidurį čiurleno fontanėlis, ramindamas įtemptus nervus.

Mano dėmesį atkreipė priešais namą vešinėje sode pasigirdęs krebždesys. Prie gėlių lysvės tupėjo išblukusiais darbiniais drabužiais vilkintis vyras šiaudine skrybėle ir rovė nudžiūvusius ir nuvytusius stiebus. Nemūvėjo jokių sodininko pirštinių, jo rankų oda buvo karamelinės rudos spalvos.

Lyg pajutęs, kad yra stebimas, vyriškis atsisuko į mane. Pirmiausia mane nustebino, kad jis buvo gerokai vyresnis, nei tikėjausi. Atsipeikėjusi supratau, kad nemandagiai spoksau į jį, o jis – į mane. Su savo vienintele matančia ryškiai žalia akimi. Kitos akies vietoj tebuvo randuota ir dėmėta oda, susiliejanči su subjaurota skruostikaulius dengiančia oda. Nežinodama, kaip elgtis, pasisveikindama kilstelėjau ranką, tada žengtelėjau atgal, apsisukau ir įsmukau į automobilį. Akies krašteliu stebėdama, kaip vyras vėl imasi savo sodo darbų, uždariau langus ir užvedžiau automobilį.

Atsisukau ir pamačiau, kad Bo tylomis stebi mane, čiulpdamas savo nykštį. Jis jau seniai buvo per didelis tokiam įpročiui, bet pastaruoju metu berniukui teko tiek visko patirti, kad neketinau kelti scenų dėl piršto.

– Noriu namo, – tarė neištraukdamas nykščio iš burnos.

O, kad būčiau žinojusi, kur tie namai. Kokį milijonas antrąjį kartą uždaviau sau mintyse klausimą, kaip, po galais, aš čia atsidūriau. Kaip skrupulingoji, viską iki smulkmenų planuojanti Džulija pavirto moterimi, turinčia tik seną furgoną vietoj namų ir labai menkas galimybes bent mažumėlę pagerinti savo padėtį.

– Šiąnakt nakvosime viešbutyje. Argi ne smagu?

Bo nieko neatsakė, tik toliau čiulpė nykštį, smerkiamai tylėdamas. Susitelkusi į GPS, spustelėjau mygtuką „Vietos netoliese“ ieškodama kokio nors viešbučio. Sodų rajone buvo keletas „lova ir pusryčiai“ tipo viešbutių, bet man norėjosi važiuoti kuo toliau nuo namo Pirmojoje gatvėje, tolyn nuo veriančio žvilgsnio žmogaus sužalotu veidu ir skaidria žalia akimi.

Pasirinkusi kuklų tinklinį viešbutį girdėtu pavadinimu, pasukau atgal tuo pačiu keliu, kaip ir atvažiavome į Šv. Karolio aveniu, centro link. Sukdama Li žiedu ir pro generolo Li statulą,

atidžiai manevravau, kad neįvažiuočiau į kelyje išmuštas duobes. Monika man kartą pasakojo, kad konfederatų generolo statula atsukta tiksliai į šiaurę, nes jis yra sakęs, kad niekada šiaurei nebeatsuks savo nugaros.

Gyvenamuosius namus pakeitė komerciniai pastatai. Kirtau dvi pagrindines centrinio rajono gatves – Puadra ir Kanalo – tada pasukau į garsiąją Burbono gatvę ir atsidūriau Prancūzų kvartale. Važiavau lėtai, saugodamasi, kad nepartrenkčiau pėsčiųjų, kurie čia, regis, ne tik kad buvo įsitikinę galintys nebaudžiami kirsti gatvę bet kurioje vietoje, bet ir judėjo visiškai neskubėdami, minkštais, plastiškais judesiais, visiškai priešingai nei Manhatano pėstieji. Burbono ir Ibervilio gatvių sankryžoje džiazą grojo pučiamųjų kvartetą, trombono futliaro dūgnas priešais juos buvo nusėtas smulkiomis monetomis. Jų muzika skambėjo tarsi mano naujojo keisto nuotykių garso takelis.

Pasukau dešinėn į Karališkąją gatvę ir radusi stovėjimo aikštelę palikau automobilį pastatyti jos tarnautojams. Kol jie krovė lagaminus į bagažo vežimėlį, viena ranka sau ant klubų prilaukiau Bo, o kitoje smarkiai spaudžiau suvyniotą paveikslą. Apsisūžvalgiau aplink, ieškodama restorano *T.G.I. Friday's*, kurią buvau pastebėjusi įvažiuodama į aikštelę. Bo mėgo vištos sparnelius ir aš nusprendžiau, kad jis, vaikas, nusipelnė kokio mėgstamo patiekalo po daugiau nei dviejų dienų, praleistų automobilyje su manimi ir mano apgailėtinais bandymais įtikinti, kad viskas bus tikrai gerai.

Mano žvilgsnį patraukė parduotuvės kitapus gatvės, vitrina, stiklinė siena, kurioje puikavosi sumaniai apšviesti įrėminti meno kūriniai. Aš niekada nesu buvusi Naujajame Orleane, bet žinojau Karališkąją gatvę su jos galybe pasaulinio garso antikvariatų ir meno galerijų. Ši, *Mayer & Ryan*, regis, buvo abiejų

derinys. Bet jau darėsi sunku nulaikyti rankose paveikslą, tad nusigrėžiau nuo parduotuvės ir įėjau į viešbutį.

Mūsų kambarys buvo mažas, bet švarus, o kaina labai priinama. Vis dėlto, turėdama labai nedaug piniginių išteklių, privalėjau greitai sugalvoti, ko griebtis toliau. Pakišusi paveikslą po drabužiais lagamine, nusivedžiau patenkintą Bo, gniaužantį mamos kepurę, į *T.G.I. Friday's*, kur abu prisikirtome vištos sparnelių, o paskui grįžome į viešbutį ir anksti atsigulėme.

Bo užmigo akimirksniu, o mano vokuose tarsi spyruoklės būtų įtaisytos – kad ir kokia buvau nuvargusi, niekaip nepajėgiau užsimerkti. Varčiausi ir rangiausi, o priešais akis nelyginant pasityčiojimas ant staliuko prie lovos laikrodyje ryškiai švietė vis didėjantys skaičiai.

Galiausiai atsikėliau ir prisitraukiau kėdę prie lango. Atitraukiau užuolaidas ir pažvelgiau į Karališkąją gatvę, kurioje virė gyvenimas net tokį vėlų metą. Tai veikė mane raminaimai, priminė namus Niujorke ir niekada nemiegančio miesto atmosferą. Jaučiausi sava visiems tiems naktibaldoms tenai, gatvėje, kurie nesudeda bluosto norėdami išvengti tamsos, užliejančios jų sapnus, – visai kaip aš.

Išsitraukiau iš lagamino paveikslą ir išvyniojusi jį grįžau prie lango. Blausi gatvės šviesa metė šešėlius ant portreto, nu-trindama visus jo bruožus ir palikdama tik ryškiai spindinčią aligatoriaus formos segę ir veriančias mėlynas akis. Atrodė, kad moteris stebi mane ir juokiasi iš mano neryžtingumo.

Atrėmusi portretą į kėdės kojas, užsikniaubiau alkūnėmis ant palangės ir priglaudžiau kaktą prie vėsaus lango. *Mayer & Ryan* vitrinos tebešvietė, o paveikslai auksiniuose rėmuose ir tamsūs baldai dūlavo tarsi miražas.

Žinojau, kad turiu apsispręsti dėl ateities. Savo. Bo ateities.

Pagalvoti apie pinigus, darbą ir „Upės dainos“ griuvėsius. Bet prieš nusprendama turėjau pirmiausia suprasti, ko noriu. Ir tai nebuvo lengva. Nuo dvylikos metų kasdien troškau, kasdien meldžiau ir leidau sau tikėtis vieno vienintelio dalyko. Bijojau, kad vos tik panorėsiu ko nors kito, tai sumažins mano troškimą rasti Čelsę ir nukreips visiškai priešinga kryptimi.

Visa, ką sugebėjau pasiekti per pastaruosius septyniolika metų, nutiko dėl gryno atsitiktinumo, palankių aplinkybių. Ir koledžas, ir karjera – viskas tiesiog automatiškai susidėjo mano gyvenime, nes aš niekada, niekada neleidau sau ko nors norėti.

Pažvelgiau žemyn į paveikslą, į jo apatinį dešinį kampą, kur žinojau esant plačiai ant drobės išraitytą savo prosenelio parašą. Jei parduočiau jį, gauti pinigai man dovanotų saugumą, suteiktų daugiau laiko tinkamų progų paieškai, lėšų, kurių pakaktų man ir Bo ganėtinai ilgam. Rūpestingai vyniodama kūrinį vėl į popierių, galvojau apie Moniką, mirusią protu nesuvokiamo amžiaus – dvidešimt aštuonerių, ir bandžiau įminti mįslę, kodėl ji paliko man šį paveikslą.

Jeigu būčiau labiau įleidusi šaknis į gyvenimą, turėčiau savo namus ir žmogų, su kuriuo jais dalyčiausi, įsivaizduočiau, kad Monika norėjo man palikti jį kaip relikviją: svarią investiciją ir kartu mano šeimos istoriją. Daiktą, kuris darytų įspūdį vakarieniškus susirinkusiems svečiams.

Bet neturėjau nė vieno iš šių dalykų. Net Bo mano gyvenime tebuvo laikinai, kaip jau spėjau suprasti. Kad ir kas kadaise vijo Moniką tolyn nuo namų ir šeimos, faktas, kad ji paliko savo sūnaus globą ir „Upės dainą“ – tokios būklės, kokios ji yra, – man reiškė viena: ji norėjo, kad atgabėčiau Bo gyventi čia, į pietus. O portretas tikriausiai tėra laikina paramos priemonė.

Tačiau aš pati čia jokio prieglobsčio negalėjau tikėtis. Nieka-

da neleidau sau galvoti, kad toks apskritai egzistuoja. Prieglobstis nuo nesibaigiančių paieškų kažko, kas darėsi vis mažiau pasiekiamas.

Atsistojau ir įkišau paveikslą į lagaminą, jausdama palengvėjimą, kuris apima apsisprendus. Maniau, kad priėjau prie tos pačios išvados kaip ir Monika, kai nusprendė palikti šį paveikslą man.

Susidėliojusi mintis, grįžau į lovą, tikėdamasi nusnūsti dar bent kelias valandas iki prabundant Bo. Atsiguliau šalia atsisukusi į jį ir užmigau klausydama, kaip kartkartėmis maži pirštukai sukruta, pašydamai skylutę raudonojoje mamos kepurėje.

Kito ryto dešimtą valandą pasiėmiau paveikslą ir vedina Bo patraukiau kiton gatvės pusėn, o po pusantros valandos nešiausi sutartį, pagal kurią atidaviau paveikslą parduoti komiso pagrin-dais. Derybos su viena iš galerijos savininkų Nense Mejer buvo aiškios ir be užuolankų – ji greit suprato, kad aš puikiai nusimananau ne tik apie paveikslą ir jo autorių, bet ir kainą. Ponia Mejer keletą kartų mandagiai bandė mane perspėti, kad nežinia, kaip greitai pavyks parduoti paveikslą, – besitraukianti ekonomika, mažėjantys turistų srautai ir panašiai, bet aš išsyk pastebėjau, kaip sužibo jos akys prakalbus apie keletą ištikimų galerijos klientų, kuriems šis darbas galėtų pasirodyti įdomus. Ji pažadėjo eksponuoti paveikslą vitrinoje, nes ryškios jo spalvos itin traukė akį, o aligatoriaus segė turėtų sudominti ir vietinius, ir turistus.

Stovėjome ant šaligatvio atsisukę į savo viešbutį. Ketinau sėsti į automobilį ir grįžti į rožinį Viktorijos stiliaus namą Pirmojoje gatvėje, kad pagaliau susitikčiau su Eime Gidri ir praneščiau ži-

nią, kurios ji tikrai nelaukia. Bet jausdama minkštą Bo rankutę savojoje, kol mudu laukėme progos pereiti gatvę, vėl sudvejojau. Monika paskyrė mane Bo globėja, jo saugotoja. Kokia ironija. Ir nors buvau visiškai nepasiruošusi tokioms pareigoms, bent jau pati taip maniau, vis dėlto prieš atiduodama Bo tiems Gidriams pirmiausia panorau išsiaiškinti, kas jie per vieni.

Pažinojau Gidrių šeimą iš Monikos pasakojimų. Žinojau jų vardus, pomėgius, mėgstamus patiekalus ir praeities nutikimus. Bet neturėjau nė menkausio supratimo, ką jie padarė, kad Monika pabėgo, išėjo gyventi savarankiškai būdama vos aštuoniolikos. Paskui dešimt savo gyvenimo metų Monika praleido bandydama atkurti gražiąją savo praeities pusę per pasakojimus ir paveikslus, tačiau niekas niekada nė puse lūpų neprabilo apie kitą jos gyvenimo dalį – tą, už kurią nebuvo atleista. Kad ir ką man priešnekojo Rėja Von, šios vienintelės neatskleistos priežasties užteko, kad pasidaryčiau perdėm budri, pasisukus kalbai apie Bo ateitį.

Atėję į viešbutį, pasukome į kambarėlį, kur stovėjo kompiuteris viešbučio svečiams. Suvedžiau į *Google* valandinės vaikų priežiūros centro tinklo pavadinimą, kuriuo prispyrus reikalui naudodavosi Monika Niujorke. Nepigus, užtai patikrintas. Ir – man palengvėjo tai sužinotus – vienas iš centrų buvo Žurnalų gatvėje, visai netoli Pirmosios.

Kai užpildžiau visus blankus ir keliskart patikinau Bo, kad niekas neatims iš jo kepurės, berniukas su ašaromis atsisveikino. Pažadėjau, kad sugrįšiu pas jį, kad ir kas nutiktų.

Smalsumo dėlei apsukau ratą aplink Sodų rajoną, kartu puikiai suvokdama, kad tiesiog giliai širdyje trokštu atidėti neišvengiamą susitikimą. Palei suskilinėjusį šaligatvį rikiavosi didingos vilos; graikiškos draugiškai išsiteko greta itališkųjų ir karalienės Viktorijos stiliaus dvarų. Galiausiai pasiklydau vienos krypties

gatvių voratinklyje ir atsidūriau Vašingtono gatvėje, kuri baigėsi kapinėmis su daugybe kapaviečių, primenančių mirusiųjų miestą.

Apsigrėžiau ir lėtai nuvinguriavau atgal iki Pirmosios gatvės. Pastačiau automobilį toje pat vietoje kaip ir anądien. Keletą minučių pasėdėjau pro langų stiklus šildoma saulės spindulių ir žvelgdama į namą kitoje gatvės pusėje. Galop giliai įkvėpiau ir išlipau iš mašinos, ranka lygindamasi palaidinę ir sijoną, kad atrodyčiau reprezentatyviai. Bo sakė man, kad atrodau gražiai, bet jam viso labo penkeri.

Prie sodo vartų stabtelėjau ir kyštelėjau nosį į kiemą. Koks palengvėjimas – jame nebuvo nė gyvos dvasios, tik čiurlenantis fontanas ir nebyli berniuko statula. Spustelėjau rankeną ir vartai nesipriešindami atsivėrė, tarsi ragindami mane susirasti kitą priežastį nežengti tolyn. Uždariusi juos paskui save kurį laiką vėl stovėjau žavėdamasi spalvų, trykštančių iš vazonų ir lysvių, šėlsmu, kol mano dėmesį išblaškė gatve už manęs važiuojantis automobilis.

Lipdama verandos laiptais aukštyn, kone fiziškai jatau aplink tvyrantį sunkų orą – švininį, drėgną, pripildytą galybės prisiminimų, kurie man nepriklausė. Iš įėjimą puošiančios gyvatvorės rėkė daugiabalsis vabzdžių *crescendo*, bet nepajėgiau suprasti, ką jie norėjo man pasakyti.

Pastebėjusi ant ornamentais puoštos varinės lentelės įtaisyta durų skambutį, kilstelėjau ranką, bet sustojau. Ką aš pasakysiu? *Sveiki, aš esu jūsų seniai prarastos anūkės draugė. Ji jau mirusi, bet aš atsivežiau jos mažą sūnelį, nes ji paskyrė mane jo globėja. Žinau, kad jis turi būti čia, o ne su manimi, bet neišsivaizduoju, kas per žmonės esate. Ir, tiesą sakant, nežinau, ar pajėgsiu su juo išsiskirti.*

Paskutinė mintis nustebino mane pačią. Mylėjau Bo, bet niekada nelaikiau jo savo vaiku. Kolekcionavau daiktus: arbatos puodelius, šaukštelių, siuvimo mašinas – tokias, kokia kadaise siuvo mano motina, – visa tai dabar buvo saugiai sukrauta saugykloje Naujajame Džersyje. Tačiau man niekada tų daiktų nereikėjo taip stipriai, kad negalėčiau su jais atsisveikinti. Manau, kad pasąmoningai aš kontroliavau tokį savo prierašumą. Tačiau jatau, kad išsiskirti su Bo būtų tarsi perplėsti audinio gabalą į dvi dalis – tai paliktų skausmingą nepanaikinamą žymę.

Mano ranka nusviro ir aš likau stovėti tuščiai spoksodama į tobulai nušveistas medines duris, svarstydama, kiek kartų jos turėjo būti perlakuotos, kad taip atrodytų, turint omenyje šios vietos klimatą. Negaliu tiksliai pasakyti, kiek laiko šitaip stovėjau klausydama si nesiliaujančio tūkstančių vabzdžių dūzgimo, kuris užtvindė mano galvą taip, jog nebepajėgiau blaviai mąstyti. Žingtelėjau atgal ir nesustodama nulipau laipteliais. Man reikia daugiau laiko. Bo irgi. Dar vienos dienos. Vienos papildomos ramybės dienos Gidrių šeimai, dar vienos dienos, praleistos save apgaudinėjant, bandant įtikinti, kad jiems geriau nieko nežinoti. Po daugybės ieškojimo metų geriau nei kas nors kitas žinojau, kad atiduočiau ką tik nori už vieną tikrą žinią.

Jau beveik priėjusi vartelius už nugaros išgirdau atsiveriant namo duris. Čiupusi nulenkiau rankeną, beviltiškai tikėdamasi, kad niekas manęs nespėjo pastebėti, ir mintyse jau vaizduodamasi, kaip lekiu per gatvę prie mašinos.

– Kuo galiu jums padėti?

Balsas buvo vyriškas ir tai siaubingai mane išgąsdino. Kažkodėl įsivaizdavau, kad Eimė Gidri gyvena viena. Lėtai apsisukau ir pažvelgiau į priešais stovintį vyrą. Jis buvo maždaug mano amžiaus ir žiūrėjo į mane taip pat smalsiai, kaip greičiausiai ir aš

į jį. Rankose laikė garuojantį kavos puodelį, o po pažastim paspaudęs nešėsi susuktą laikraštį. Dėvėjo ilgus, į kelnes sukištus marškinius, ant pečių užmestą atlaisvintą kaklaraištį ir tamsius įsispiriamus batus. Šviesiai rusvos smėlio spalvos plaukai buvo nublukinti saulės, o jo akys švietė neįprasta žalsvai mėlyna spalva. Kaip Bo. Kaip ir Monikos.

Žinojau, kad jo vardas – Veslis Džonas Gidris trečiasis, tačiau visi vadina jį Trėjumi, kad jis mėgsta džiazą ir pats paauglystėje grojo trimitu, bet šioje srityje nesužibėjo. Jam patinka žvejoti ir gerti naminį alų, o bakalauro studijas baigė Tuleino universitete. Meistriškai žaidžia šachmatais, nepakenčia pralaimėti ir mėgo neįprasčiausiose vietose prikaišioti vabzdžių bei mažų roplių. Ir kad jis – Monikos vyresnėlis brolis.

Sustingau, neleisdama išsiveržti nė vienam žodžiui, kuriuos taip norėjau ištarti. *Ar tu jos ilgėjaisi? Ar kada nors jos ieškojai?* Ir, žinoma: *Ką padarei, kad ji pabėgo?* Netikėtai sau pačiai ištariau:

– Ne. Atsiprašau, atrodo, ne čia pataikiau.

– Pažįstu visus kaimynus. Jei pasakytumėte pavardę, galėčiau padėti surasti jų namą.

Drebančia ranka atidariau vartus, nesuprasdama, kur dingo mano drąsa. Gal ji išgaravo, kai stovėdama prie uždarytų durų mintyse regėjau, kaip jie amžiams atima iš manęs Bo.

– Nesirūpinkite, susirasiu pati.

Varteliai triukšmingai trinktelėjo man už nugaros, o aš nieko nelaukdama nulėkiau į mašiną ir užsidariau joje. Stengdamasi nežiūrėti į rožinį namą, įjungiau variklį ir išvažiavau į gatvę. Prieš nulėkdama dar spėjau pamatyti, kad namo durys užsivėrė, o prie ornamentuotos tvoros kampo stovi senis sužalotu veidu, kurį sutikau sode praėjusią dieną, ir savo viena akimi stebi, kaip tolstu gatve.

Meilė turi daugybę atspalvių – neatsisakykite jos tik todėl, kad ji ne ryškiai raudona. Kartais užtenka tik žioruojančių žarijų, kad įpūstum ugnį.

KAREN WHITE (Karen Vait) – JAV rašytoja, dvidešimt keturių bestselerių autorė. Šiuo metu ji su vyru ir dviem vaikais gyvena Džordžijos valstijoje, JAV pietuose, kur vyksta ir daugumos jos romanų veiksmas. Lietuviškai jau išleistas jos romanas „Stiklo skambesys“ („Tyto alba“, 2018).

„Pakrantės medžiai“ – nepaprastai stiprus pasakojimas apie meilę, viltį, dviejų šeimų istoriją ir žmonių stiprybę, leidžiančią jiems pradėti gyvenimą iš naujo – net ir ant suniokotų namų nuolaužų. Nes namai yra ten, kur tavo šaukia širdis.

Džulija ir Monika buvo geriausios draugės; talentinga menininkė Monika Džulijai labai priminė jaunesnę jos seserį, prieš daugelį metų dingusią be pėdsakų. Monika buvo ne tik gabi, bet ir paslaptinga: ji draugei tiek daug pasakojo apie savo vaikystės namus prie Misisipės, mažą miestelį netoli Naujojo Orleano, apie savo šeimą – tačiau niekada neprasitarė, kodėl ji nuo viso to pabėgo į Niujorką. Be to, niekuomet neprasitarė, kad jos silpna širdis. Džulijai liko tik penkiametis Monikos sūnus Bo ir paslaptingos moters portretas.

Jausdamasi, tarsi būtų seserį praradusi antrąkart, Džulija su Bo leidžiasi į kelionę Naujojo Orleano link. Ji turi Monikos sūnui parodyti jo motinos namus ir šeimą... Atvykusi Džulija randa uragano sugriautus Monikos namus, susipažįsta su jos šeima, gaubiamą daugybės paslapčių. Ji dega noru sužinoti šios šeimos istoriją, suprasti, kodėl Monika pabėgo iš namų. Ir kas toji paveiksle pavaizduota moteris?

Miestelis Meksikos įlankoje įtraukia Džuliją daug stipriau, nei ji galėjo tikėtis, – ir ji imasi atstatyti namus, kuriuos taip mylėjo jos geriausia draugė, vildamasi, kad kada nors išsiaiškins ją kamuojančias paslaptis, nė nenutuokdama, kad taip prasidės jos naujas gyvenimas.

ISBN 978-609-466-348-2

TYTO ALBA

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt